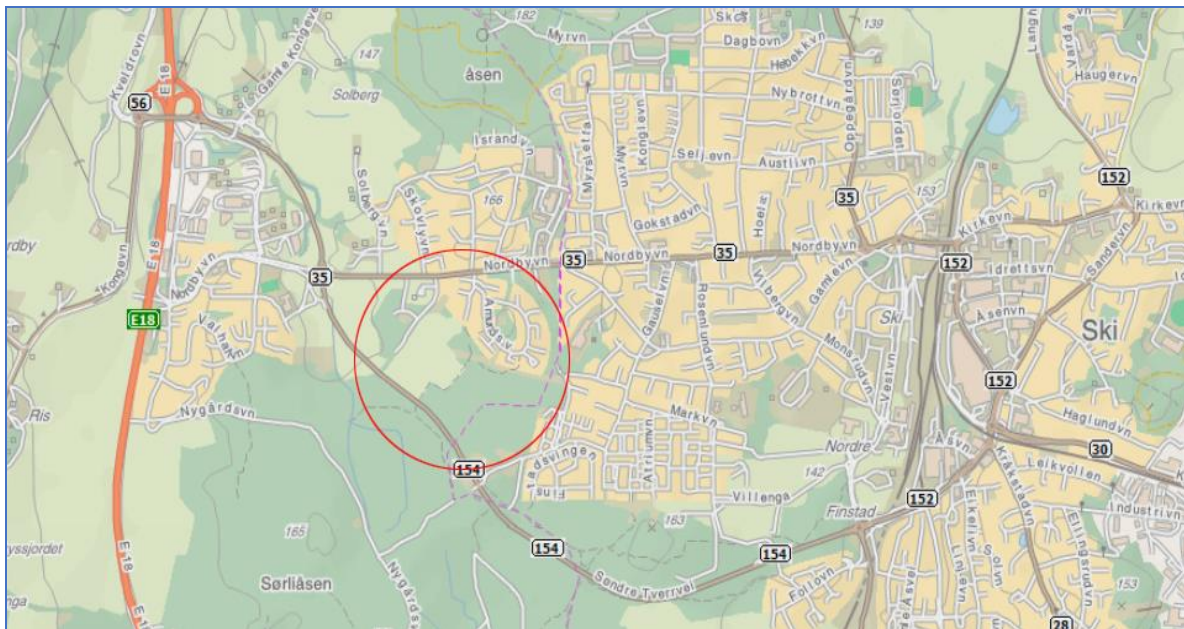

Oppdragsgiver
Solberg Øst Tomteutvikling AS
Rapporttype
Fagrapport

2018-05-09

BOLIGBYGGING SOLBERG ØST I ÅS

MILJØPLAN FOR UTBYGGINGSTILTAKET

Planområdet beliggende. E18 i vest og Ski sentrum i øst

BOLIGBYGGING SOLBERG ØST I ÅS MILJØPLAN FOR UTBYGGINGSTILTAKET

Oppdragsnr.: 1350027318
Oppdragsnavn: Solberg øst
Dokument nr.: 1
Filnavn: Miljøplan

Revisjon	[Tekst]		
Dato	2018-05-09		
Utarbeidet av	Per Kristian Røhr, Rambøll		
Godkjent av	Tom Øyvind Jahren, Rambøll		

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder

INNHOOLD

1.	BAKGRUNN – OM PROSJEKTET	4
2.	OVERORDNEDE MILJØMÅL, RAMMER OG REGELVERK.....	4
2.1	Overordnede miljømål i Ås kommune	4
2.2	Planbestemmelser for ytre miljø i Ås kommune.....	6
3.	ROLLER OG ANSVAR.....	6
4.	MILJØFAGLIGE KVALITETSKRAV	7
5.	MILJØVERDIER	8
5.1	Naturmiljø og vannmiljø.....	8
5.1.1	Naturmangfold.....	9
5.1.2	Vannmiljø	11
5.2	Kulturminner	12
6.	RISIKOVURDERING.....	13
7.	TILTAK.....	13

1. BAKGRUNN – OM PROSJEKTET

Rambøll har fått i oppdrag fra Solberg Øst Tomteutvikling å utarbeide detaljert reguleringsplan for Solberg Øst i Ås kommune. Planen viser boligbebyggelse, forretning, grønnstruktur, samt tilhørende adkomstvei. Planområdet ligger nær grensen mellom kommunene Ås og Ski. Planområdet er 88,3 dekar stort og består i dag av skog og dyrket mark. Området ble i kommuneplanen for 2011-2023 omdisponert fra LNF-område til fremtidig boligbebyggelse og offentlig/privat tjenesteyting.

Det er vurdert om planarbeidet utløser krav om konsekvensutredning iht. Forskrift om konsekvensutredninger av 01.07.2017 med vedlegg. Planen er vurdert å ikke utløse krav om konsekvensutredning. Det er utarbeidet en planbeskrivelse for prosjektet. Sammen med detaljreguleringen fremlegges også forslag til reguleringsbestemmelser.

2. OVERORDNEDE MILJØMÅL, RAMMER OG REGELVERK

Prosjekts mål når det gjelder miljø er å ivareta Ås kommunes miljømål og krav i gjeldene planer, regelverk, bestemmelser og retningslinjer. Dette er fastsatt i kommuneplanen for 2015-2027:

2.1 Overordnede miljømål i Ås kommune

Nedenfor vises hovedmål for miljø slik det er presentert i kommuneplanens samfunnsdel:

Kommuneplan (2015 – 2027), vedtatt av kommunestyret 02.09.2015

MILJØ

Hovedmål 1

Innen 2027 er Ås en miljøvennlig kommune med fokus på bærekraftig ressursbruk

Våre største miljøutfordringer er knyttet til klimaendringer, overforbruk av naturressurser og tap av biologisk mangfold. Høy befolkningsvekst fører til økt behov for energi, større transportbehov og økt press på arealene. Miljøutfordringene krever innsats og omstilling både hos enkeltindivider og hos samfunnet generelt. Ny teknologi kan ikke alene løse utfordringene knyttet til klimaendringer. Områder som samfunnsutvikling, teknologiutvikling og forbrukermønster griper inn i hverandre og må derfor sees i sammenheng.

Bærekraftig utvikling handler om å ivareta behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine.

Kilde: FN.

Moerveien i Ås tettsted. Foto: Ivar Ola Opheim, Ås kommune

Veitrafikk utgjør totalt sett den største enkeltkilden i Ås til direkte CO₂-utslipp. Det er et stort potensial for å redusere CO₂-utslipp ved å redusere bruk av kjøretøy som går på fossilt drivstoff. Som arealplanmyndighet har kommunen et stort handlingsrom for å tilrettelegge for en kompakt tettstedsutvikling som reduserer transportbehovet og dermed også CO₂-utslipp. Flere boliger og et bredt utvalg av arbeidsplasser, handels-, tjeneste- og fritidstilbud i tilknytning til god kollektivdekning vil gjøre at flere kan gå og sykle til daglige gjøremål, og gir samtidig grunnlag for et bedre kollektivtilbud.

Videre kan kommunen påvirke energibruk og klimagassutslipp ved å tilrettelegge for miljøvennlige transportformer, være pådriver for bærekraftig energibruk i bygg, og gjennom å bidra til økt gjenvinning av avfall. For å møte framtidige klimaendringer med økt nedbør, er det i tillegg nødvendig med tiltak som gir en mer robust og bærekraftig håndtering av overvann.

2.2 Planbestemmelser for ytre miljø i Ås kommune

Nedenfor vises utdrag fra kommunens planbestemmelser presentert i kommuneplanens arealdel:

§ 13. Naturmangfold, vassdrag og miljøoppfølgingsplan

13.1 Alle planforslag som berører natur som definert i naturmangfoldlovens § 3 skal vurderes etter naturmangfoldloven. Det skal gjøres særskilte vurderinger for områder som omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

13.2 Planforslaget skal inneholde en vurdering av forekomster av viktige naturtyper og biologisk mangfold, med en beskrivelse av hvilke naturverdier som skal bevares og videreutvikles, og hvordan dette skal skje. Registreringsområdet skal omfatte hele planområdet.

13.3 Naturlige vegetasjonsbelter langs sjø og vassdrag skal bevares. Dette for å ivareta viktige økologiske funksjoner, motvirke erosjon og/eller tjene som flomsikring. Kantvegetasjonssonen skal registreres og fastsettes i planforslaget.

13.4 Miljøoppfølgingsplan (MOP)

I planforslag for bebyggelse og anlegg og større byggesaker som innebærer større miljøutfordringer skal det utarbeides en miljøoppfølgingsplan. Planen skal blant annet vise hvordan følgende forhold kan bli løst:

- anleggstransport
- parkering i anleggsperioden
- trafiksikkerhet
- grunnarbeider og massedeponering
- krav til anleggsstøy, vibrasjoner, støv, luftforurensning og vannkvalitet
- beskyttelse av vegetasjon og jordsmonn som skal bevares
- avrenningsforhold til vannforekomster

Rammesøknad skal leveres med en redegjørelse om hvordan miljøoppfølgingsplanen blir ivaretatt.

Denne miljøplanen tar utgangspunkt i mal fra *NS 3466:2009 Miljøprogram og miljøoppfølgingsplan for ytre miljø for bygg-, anleggs og eiendomsnæringen*. Planen begrenses til temaer som er relevante for planlagt utbygging på Solberg øst.

3. ROLLER OG ANSVAR

Det er byggherren som setter miljøkrav og påser at mål satt i miljøplanen blir fulgt opp. Entreprenøren skal utpeke miljøansvarlig i egen organisasjon for detaljprosjektering og byggefase. Miljøansvarlige skal påse at miljøkrav og -mål satt i miljøplanen blir fulgt opp og rapportert til miljøansvarlig hos byggherre.

Følgende skal være miljøansvarlige:

Byggherre: Solberg Øst Tomteutvikling AS (person utpekes senere)

Entreprenør: Bestemmes nærmere byggestart.

4. MILJØFAGLIGE KVALITETSKRAV

Miljøplanen skal sikre miljøkvaliteter i henhold til miljøintensjonene i fremlagte reguleringsplan med reguleringsbestemmelser, tekniske tegninger og planbeskrivelse, samt andre relevante styringsdokumenter. Tabellen under viser miljøfaglige kvalitetskrav til hvert miljøtema.

Miljøfaglige kvalitetskrav

Tema	Aktivitet	Miljøfaglige kvalitetskrav/kommentar
Forurensning av jord og vann		
Hele anleggsområdet	Graving i forbindelse med fundamentering og etablering av infrastruktur.	<p>Vann: Det må iverksettes tiltak under anleggsarbeidet for å unngå partikkelforurensning av lokale bekkeløp.</p> <p>Jord: Det er foretatt en vurdering av sannsynlighet for å påtreffte forurensede masser ved garving. Sannsynligheten vurderes som svært liten. Ved alt gravearbeid må det likevel vurderes om massene er forurenset. Ved mistanke om forurensning (visuell bedømmelse samt lukt), skal anleggsarbeidet stanses, kommunen skal varsles og det tas jordprøver for analyse.</p>
Hele anleggsområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk av helse og miljøskadelige stoffer. • Drivstoffpåfylling • Reparasjoner maskinelt utstyr 	Vassdrag og jord skal ikke forurennes som følge av søl av helse- og miljøskadelige stoffer.
Naturmiljø		
Hele anleggsområdet	Rødlistearter/viktige naturtyper	<p>I følge naturbase er det ikke registrert rødlistede arter i planområdet. I nærområdet til planområdet er det gjort observasjoner av fugler som er rødlistede, bl.a. tårnseiler og vipe. Det er ikke registrert spesielt verdifulle naturtyper i området. Det er registrert svartelistede plantearter i nærområdet til planlagt utbygging, bl.a. parkslirekne, hagelupin og kanadagullris.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naturlig vegetasjon skal så langt som mulig sikres i anleggsperioden. • Håndtering av overskuddsmasse skal ikke føre til spredning av svartelistede plantearter.
Støy		
Nærliggende boliger	Graving Masseforflytning	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidet skal utføres så skånsomt som mulig slik at det er til minst mulig sjenanse for omgivelsene. • I samarbeid med byggherren skal entreprenøren, bidra til løpende informasjon om spesielt støyende aktivitet til berørte naboer og andre berørte parter.

Tema	Aktivitet	Miljøfaglige kvalitetskrav/kommentar
Vibrasjoner		
Nærliggende boliger	Sprenging Graving Masseforflytning	For vibrasjoner fra sprenging, anleggsaktivitet og anleggstrafikk legges anbefalingene i NS 8176 til grunn. NS8141 gir anvisninger for hvordan fastsettelse av rystelsesgrenser, måling av rystelser og for eventuell besiktigelse av hus skal foretas. <ul style="list-style-type: none"> Ingen bygninger skal få varige skader som følge av vibrasjoner fra anleggsområdet.
Luftforurensning		
Nærliggende boliger	Graving Masseforflytning	<ul style="list-style-type: none"> Verken de som oppholder seg i landskapsrommet eller beboere i nærområdet skal sjeneres av unødig støv fra anleggsområdet. Eventuelle støvproblemer i anleggsfasen tas hånd om gjennom tiltak.
Avfallsbehandling		
Hele anleggsområdet	All avfallsgenerende aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> Entreprenøren skal utarbeide en avfallsplan, som beskriver hvordan avfall skal kildesorteres og gjenvinnes. Materialer skal i størst mulig grad gjenbrukes internt i prosjektet. Farlig avfall skal håndteres forskriftsmessig. Mengden produsert og transportert avfall skal holdes på et minimum. Alt avfall skal leveres til avfallsmottak godkjent av forurensningsmyndighetene eller disponeres på annen lovlig måte. Elektronisk utstyr håndteres separat og leveres som EE-avfall til godkjent mottakssted.
Anleggstransport		
Lokalvei fra Nordbyveien og inn til anleggsområdet. Eventuelt også trafikk i ny midlertidig innkjøring fra Søndre tverrvei.	Transport av overskuddsmasse ut av anleggsområdet og transport av materialer inn i området.	Det må gjennomføres en selvstendig vurdering av hvilke følger økt transport får for beboere i området. Med dette som bakgrunn kan mulige sikringstiltak identifiseres.

5. MILJØVERDIER

5.1 Naturmiljø og vannmiljø

Det er utarbeidet en planbeskrivelse for utbyggingsområdet Solberg øst. I beskrivelsen inngår også naturmiljø, vannmiljø og kulturmiljø. I forbindelse med områderegulering for Solberg ble naturverdier i planområdet vurdert. Vurderingen baseres på både søk i databaser, eksisterende informasjon og resultater fra feltregistreringer i området.

Planområdet ligger høyt i sitt nedbørfelt og nær et vannskille. Det vesentligste av området dreneres til Vassflobekken som går ut i Gjersjøen. Gjersjøen er drikkevannskilde for Oppegård og

Ås. En mindre del av planområdet i øst dreneres til Bølstadbekken og videre til Årungen. Resipientene for Solberg Øst er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet og påvirkning ved utbygging vil ikke være målbar forutsatt at tiltak iverksettes.

5.1.1 Naturmangfold

I planområdet finnes det ikke verneområder. Det er ikke registrert naturtyper med stor verdi regionalt eller lokalt. Det er heller ikke registrert fast tilhold for rødlistearter i planområdet eller nærmeste omgivelser til dette.

I områder hvor det skal graves i forbindelse med utbyggingen er det ikke registrert svartelistede arter. Like utenfor planområdet er det imidlertid påvist både parkslirekne. Dette er en art som vurderes som alvorlig mht. spredningsfare. Det bør gjennomføres en supplerende registrering av svartelistede arter umiddelbart før anleggsstart. Påtreffes slike arter, skal oppgravde masser benyttes innenfor planområdet for å hindre at prosjektet medfører spredning av svartelistede arter.

Nedenfor er det presentert en gjennomgang av Naturmangfoldlovens regler i §§ 8 – 12.

Naturmangfoldlovens § 8 Om kunnskapsprinsippet. Sjekkliste for naturverdier.

Tema	Beskrivelse	Tiltak i planen
Hvilke økosystemer, naturtyper eller arter berøres av planen?	Dyrket mark, et område med barskog, et hogstfelt med tidligere barskog og høy kantvegetasjon langs dyrka mark i nord og vest. Det er observert rødlisteartene vipe og tårnseiler i nærområdet.	Vegetasjon som vil være verdifull for planlagt arealbruk sikres i anleggsperioden.
Hvilke effekter vil planen ha på økosystemer, naturtyper og arter?	Ingen vesentlige.	Ingen
Hvordan er tilstanden for de aktuelle økosystemer, og utviklingen i antall lokaliteter av naturtypene og bestandene på landsbasis og på stedet, jf. bl.a. naturindeksen? <i>Kilde: Naturindeks for Norge</i>	Ingen truede eller sjeldne økosystemer eller naturtyper blir berørt.	Ingen
Foreligger det faglige rapporter og utredninger om naturmangfoldet i det aktuelle planområdet?	Det er gjennomført registrering av naturmangfold i planområdet.	Ingen
Foreligger det erfaringsbasert kunnskap hos f.eks. foreninger og organisasjoner?	Ikke avdekket	Ingen
Vil planen påvirke truede og nær truede arter på Norsk rødliste for arter? <i>Kilde: Norsk rødliste for arter 2010</i>	Nei	Ingen
Vil planen påvirke truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper? <i>Kilde: Norsk rødliste for naturtyper 2011</i>	Nei	Ingen
Vil planen påvirke verneområder, nærområder til verneområder, marint beskyttede områder eller vernede vassdrag (jf. verneplan for vassdrag)?	Nei	Ingen
Vil planen påvirke tilstanden i vannforekomster?	Plangjennomføring innebærer	Drenering av

<i>Kilde: KLIF - Vannmiljø</i>	at et relativt bløtt område blir tørrlagt ved drenering. Dermed kan lokale naturverdier gå tapt.	området er en betingelse for å gjennomføre utbyggingen. Derfor blir ingen tiltak iverksatt.
Vil planen påvirke utvalgte kulturlandskap? <i>Kilde: DNs Naturbase</i>	Nei	Ingen
Vil planen påvirke miljøregistreringer i skog? <i>Kilde: Skog og landskap - Miljøregistreringer i skog</i>	Nei	Ingen
Vil planen påvirke inngrepsfrie naturområder (INON) <i>Kilde: DN - INON i Norge</i>	Nei	Ingen
Vil planen påvirke områder eller naturtyper som er spesielt verdifulle for biologisk mangfold? <i>Kilde: DNs Naturbase</i>	Nei	Ingen
Er det kunnskapsmangel? Hva mangler vi eventuelt kunnskap om?	Nei	Ingen

Naturmangfoldlovens § 9 Om føre-var-prinsippet

Foreliggende kunnskap, basert på undersøkelser og befaringer, er vurdert å være tilstrekkelig for å kunne vite hva slags virkninger beslutningen om plangjennomføring vil få for naturmangfoldet.

Naturmangfoldlovens § 10 Prinsippet om samlet belastning

Tiltaket vi innebære tap av dyrket mark, skog og vassjuk mark med tilhørende naturverdier. På Solberg har det gjennom mange år pågått en omdisponering av dyrket mark og skog til boligområder og offentlig tjenesteyting. Solberg Øst inngår som en liten brikke i denne omdisponeringen.

Naturmangfoldlovens § 11 Om at kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Alle kostnader ved gjennomføring av tiltak for å sikre ytre miljø innarbeides i anleggskontrakt og bæres av tiltakshaver.

Naturmangfoldlovens § 12 Prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det blir lagt vekt på å engasjere en dyktig entreprenør for å gjennomføre tiltaket. Blant annet skal entreprenør utarbeide beredskapsplan for uhellsutslipp av drivstoff eller andre kjemikalier. Entreprenør skal også utarbeide sin egen avfallsplan.

Vurderingene ovenfor har tatt utgangspunkt i bestemmelsene i Naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Figur 2 Registrerte forekomster av svartlistede arter merket med grønn, forekomster av rødlistede arter merket med oransje (Kilde: miljøstatus.no, 2018)

5.1.2 Vannmiljø

Det alt vesentligste av utbyggingsområdet drenerer som et vannsig mot Rismyra i vest og fanges opp av bekken gjennom Rismyra. Bekken fortsetter videre nordover mer eller mindre lukket og ender ut i Vassflobekken som renner ned til Vinterbro og har utløp til Gjersjøen. Gjersjøen er drikkevannskilde for kommunene Oppegård og Ås. Det er ikke angitt noen klassifiseringsdata for Vassflobekken i Vann-Nett, men det antas at bekken er preget av å være lukket over noen strekninger og for øvrig motta overvann fra boligbebyggelse næringsområder, trafikkområder og jordbruksarealer. Planlagt utbygging på Solberg Øst vil ikke forringe muligheten for å bedre den økologiske tilstanden i Vassflobekken.

En mindre del av planområdet drenerer mot sørøst til Bølstadbekken som har utløp i Årungen. Utbyggingen på Solberg Øst vil ikke forringe muligheten til å forbedre den økologiske tilstanden i Bølstadbekken og Årungen.

Overvann fra veier og kjørearealer og andre faste flater skal så langt som mulig ledes i åpne vannveier til fordrøyningsmagasin. Om mulig blir det også etablert åpne vannspeil i utbyggingsområdet. Dette vil i så fall bidra til å gjenskape noe av naturmangfoldet som går tapt.

Håndtering av overvann er nærmere beskrevet i planbeskrivelsen.

5.2 Kulturminner

Det ble gjennomført arkeologiske undersøkelser i planområdet høsten 2013. Det ble registrert automatisk fredete kulturminner i form av bosetningsspor. Disse er fredet i medhold av kulturminneloven. Fylkeskommunen vurderer kulturminnene til å være av vanlig type i området og er lite formidlingsvennlige. Fylkeskommunen konkluderer med at kommunens behov for barnehage og omsorgsboliger veier tyngre enn fortsatt bevaring av kulturminnene.

Kulturhistorisk museum støtter fylkeskommunens vurdering av at det kan gis dispensasjon fra fredningsbestemmelsene. Riksantikvaren har fulgt opp med å gi formell dispensasjon fra kulturminneloven og dermed tillatelse til inngrep i planområdet.

Figur 3 Registrerte kulturminner i nærområdet til det nye utbyggingsfeltet.

6. RISIKOVURDERING

Nedenfor er det presentert en risikomatrix som viser risikobildet knyttet til bygge- og anleggsfasen. Matrisen viser konsekvens og frekvens og resulterer i eventuelle tiltaksbehov. Matrisen er fylt ut etter skjønnsmessige vurderinger med forankring i status for naturtilstand og sannsynlig anleggsgjennomføring.

Horisontal linje øverst angir konsekvens ved hendelser. Vertikal kolonne helt til venstre viser frekvens.

Ytre miljø/natur	Ubetydelig	Liten	Middels	Alvorlig	Kritisk
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig		Støy			
Sannsynlig	Setninger		Forurensning jord og vann		
Mindre sannsynlig		Kulturminner			Trafikkulykker
Lite sannsynlig					

	Tiltak nødvendig
	Tiltak bør vurderes
	Tiltak ikke nødvendig

Risikomatrisen viser at det må iverksettes tiltak for å hindre trafikkulykker i anleggsperioden. Videre bør det vurderes tiltak mot støy samt forurensningsspredning til jord og vann.

7. TILTAK

I henhold til risikovurderingen er det behov for tiltak i forbindelse med transport ut og inn fra anleggsområdet. Tiltak vurderes og fastsettes i samråd med Ås kommune.

Det forutsettes at gjeldene krav med hensyn til støy overholdes. Eventuelle avvik fra kravene må avtales med Ås kommune og vurderes av kommunelegen.

I anleggsperioden må det sørges for nødvendig støvdemping i anleggsområdet og på offentlige veier som påvirkes av anleggstrafikk.

Det skal gjøres tiltak i anleggsområdet for å hindre partikkelutslipp til vann. Nærmere detaljer i dette tiltaket utformes av entreprenør. Tiltaket skal sørge for at utbyggingen ikke har negative virkninger for lokal bekk og senere Vassflobekken.

Tabellen under viser en oppsummering av aktuelle tiltak som skal gjennomføres og følges opp i anleggsperioden.

Tiltak som skal gjennomføres og følges opp under anleggsperioden.

Tiltak	Oppfølging
Forurensning av jord og vann	
Entreprenør skal utarbeide en beredskapsplan for håndtering av uhellsutslipp (drivstoff, kjemikalier).	Beredskapsplanen skal blant annet omfatte varslingsrutiner, ansvarsdekking og beskrivelse av aktuelle tiltak ved forurensning forurensning fra uhellsutslipp.
Vedlikehold og renhold av maskiner skal foregå på tilrettelagte områder hvor forurensning til jord og vann unngås.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør. Følges opp på verneunder.
Maskinelt utstyr skal ikke lekke olje eller drivstoff. Utsiktet søl skal samles opp og disponeres på godkjent mottak.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør. Innarbeides i entreprenørens daglige rutiner.
Det skal utarbeides rutiner for korrekt håndtering av alle kjemiske produkter som skal benyttes i prosjektet. Kjemikalier og drivstoff skal oppbevares forsvarlig og sikret mot avrenning. Kjemiske produkter som benyttes skal være så lite helse- og miljøskadelig om mulig.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør. Følges opp på verneunder.
Absorbenter for oljeprodukter og sikkerhetsdatablad for alle kjemikalier skal være lett tilgjengelig på anleggsområdet.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør. Følges opp på verneunder.
Vannovervåking	
Ved eventuelle uhellsutslipp av kjemikalier eller drivstoff skal det iverksettes vannprøvetaking i bekkeløpet nedstrøms planområdet.	Tiltak innarbeides i entreprenørens beredskapsplan.
Naturmiljø	
Ved masseforflytning som krever deponering utenfor planområdet, må det etableres rutiner for å unngå spredning av svartelistede plantearter.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør.
Så langt som mulig skal eksisterende vegetasjon opprettholdes i områder hvor det ikke er nødvendig å utføre gravearbeider.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør.
Vibrasjoner	
Det er lite sannsynlig av byggeaktiviteten vil medføre vibrasjoner som generer naboer.	Hvis det likevel oppstår vibrasjoner som er til sjenanse, skal det utplasseres rystelsesmåler for å kontrollere at arbeidet utføres innenfor akseptable grenseverdier.
Luftforurensning	
Støvdempende tiltak skal iverksettes dersom det oppstår støvproblemer for de som ferdes og/eller bor i området. I tørre perioder kan kjøreområder vannes. Det samme gjelder ved graving og masseforflytning.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør. Løpende vurdering av byggherre/entreprenør
Støy	

Støyende arbeider skal ikke foregå i gitte tidsrom.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør.
Ressursbruk og materialvalg	
Det skal tilstrebes at energi- og klimavennlige materialer og byggeteknikker benyttes i prosjektet.	Innarbeides i kontrakt med entreprenør.
Trafikksikkerhet i anleggsperioden	
Gående og syklende må sikres i forbindelse med anleggstrafikk.	Tiltak iverksettes i samråd med Ås kommune eller relevant veimyndighet.